

Odbor za prava žena i jednakost spolova

2015/2097(INI)

19.2.2016

MIŠLJENJE

Odbora za prava žena i jednakost spolova

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o izvješću o primjeni Direktive Vijeća 2010/18/EU od 8. ožujka 2010. o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC te o stavljanju izvan snage Direktive 96/34/EZ,
(2015/2097(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Iratxe García Pérez

PA_NonLeg

PE571.424v02-00

2/6

AD\1086784HR.doc

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i jednakost spolova poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir svoje stajalište usvojeno u prvom čitanju 20. listopada 2010. radi donošenja Direktive 2011/.../EU Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća 92/85/EEZ o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje i o uvođenju mjera za pomoći radnicima pri postizanju ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života¹, kojom se među ostalim traži dvojedni očinski dopust,
- A. budući da je cilj iz strategije Europa 2020. o ostvarivanju stope zaposlenosti od 75 % za muškarce već postignut, ali da za žene vjerojatno neće biti postignut do 2020. (za žene trenutačna stopa zaposlenosti iznosi 63,5 %) ne poboljšaju li se znatno mjere za potporu sudjelovanju žena na tržištu rada, uglavnom paketima mjeru za ravnopravnu raspodjelu kućanskih aktivnosti te skrbi o djeci i drugim uzdržavanim osobama između muškaraca i žena;
- B. budući da bi mjeru za poboljšanje ravnoteže između profesionalnog i privatnog života trebale doprinositi ostvarenju ravnopravnosti spolova i da bi ih trebalo razmatrati u kontekstu demografskih promjena, učinaka starenja stanovništva, smanjenja razlika među naraštajima, promicanja sudjelovanja žena u radnoj snazi i podjele odgovornosti između žena i muškaraca u pogledu skrbi; budući da je cilj smanjiti postojane razlike u plaćama i mirovinama muškaraca i žena, a time i nejednakost u pristupu žena finansijskim sredstvima tijekom cijelog života, ublažavajući tako trenutačno visok rizik od siromaštva kojemu su izložene žene starije dobi;
- C. budući da razlika u učestalosti korištenja rodiljnog dopusta, očinskog dopusta i roditeljskog dopusta između žena i muškaraca ukazuje na postojanje očigledne rodne diskriminacije u pogledu skrbi o djeci i zastupljenosti žena na tržištu rada; budući da u mnogim državama članicama mjeru za poticanje muškaraca da preuzmu jednak dio obiteljskih obaveza nisu donijele zadovoljavajuće rezultate;
- D. budući da dostupni podaci potvrđuju da neplaćeni ili slabo plaćeni obiteljski dopusti dovode do niske stope njihova korištenja i da u slučaju prenosivih obiteljskih prava očevi čine vrlo mali udio u ukupnom broju korisnika roditeljskog dopusta; budući da, s druge strane, i očevi i majke u velikoj mjeri koriste neprenosivo razdoblje dopusta ako pritom dobivaju puni ili gotovo puni iznos zamjenskog dohotka;
- E. budući da su prema podacima Eurostata za 2010. (EU28) od 3 500 000 roditelja koji su te godine uzeli roditeljski dopust 3 423 700 bile žene, a samo 94 800, tj. tek 2,7 %, muškarci;
- F. budući da je primjeren, pojedinačan i plaćen roditeljski dopust za istospolne parove s djetetom od ključne važnosti za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života;

¹ SL C 70E, 08.03.2012., str. 163.

- G. budući da je ključno da se ženama, s obzirom na to da su one i dalje najčešće i najteže pogodjene diskriminacijom, zajamči pravo na kombiniranje radnih mjestra uz pripadajuća prava te pravo na majčinstvo, a da zbog toga ne budu oštećene; budući da se u primjere takve diskriminacije ubraja pritisak koji poslodavci vrše na žene prilikom razgovora za posao, ispitujući ih o tome imaju li djecu i koliko su stara kako bi se utjecalo na odluke žena te odabrale radnice bez djece koje su „više na raspolaganju”, kao i sve veći ekonomski pritisci i pritisci na radnice na radnom mjestu da ne koriste rodiljni dopust;
- H. budući da su žene koje ostvaruju svoje pravo na ravnotežu između poslovnog i privatnog života korištenjem roditeljskog dopusta stigmatizirane kad se vrate na tržište rada, što dovodi do nepovoljnijih uvjeta rada i nesigurnih ugovora;
1. na temelju nacrta izvješća o provedbi poziva socijalne partnere da priznaju neuspjeh Direktive EU-a o roditeljskom dopustu u postizanju ciljeva na područjima ravnoteže između poslovnog i privatnog života, sudjelovanja žena na tržištu rada, demografskih izazova i udjela muškaraca u kućanskim poslovima te skrbi o djeci i drugim uzdržavanim osobama, što je u suprotnosti s načelima i vrijednostima EU-a u pogledu ravнопрavnosti žena i muškaraca; stoga smatra da treba poduzeti djelotvornije mјere kako bi se potaknula ravнопravnija podjela obiteljskih zadaća između muškaraca i žena;
 2. smatra da bi socijalni partneri trebali aktivirati klauzulu o preispitivanju; poziva na reviziju Direktive, uključujući i usvajanje mјera kojima se uvodi odgovarajuća novčana naknada utemeljena na poticajima za nadoknadu gubitka prihoda roditelja na roditeljskom dopustu u cilju postizanja socijalne i ekonomske dobrobiti obitelji i poticanja očeva na korištenje roditeljskog dopusta; naglašava važnost zauzimanja holističkog pristupa kojim će u svakom preispitivanju Direktive biti obuhvaćeni rodiljni, očinski i roditeljski dopust;
 3. naglašava da bi instrumenti u vezi s ravnotežom profesionalnog i privatnog života poput roditeljskih dopusta trebali biti osmišljeni kao pojedinačna i neprenosiva prava s razumnom razinom zamjenskog dohotka u cilju poštovanja temeljnog načela socijalnih prava, a to je da se daju na pojedinačnoj osnovi, što se primjenjuje na sve ostale naknade povezane sa zaposlenjem, kao što je pravo na godišnji odmor, bolovanje i dopust zbog ostalih razloga, ili na naknade povezane s nezaposlenošću, te da bi se poboljšala učinkovitost i povisila stopa korištenja tih dopusta, posebice među muškarcima, što bi u konačnici dovelo do ukidanja razlike u plaćama među spolovima, ravnopravnijeg položaja muškaraca i žena na tržištu rada i smanjenja diskriminacijskih učinaka duljih razdoblja nesudjelovanja žena koje uzmu rodiljni i roditeljski dopust na tržištu rada; naglašava potrebu za uravnoteženom raspodjelom neprenosivih dijelova roditeljskog dopusta između oba roditelja; s tim u vezi poziva na produljenje minimalnog četveromjesečnog prava na šest mjeseci;
 4. ističe da se boljom usklađenošću i dostupnošću sustava dopusta u državama članicama (uključujući rodiljni dopust za majke i očeve i roditeljski dopust) povećava stopa korištenja dopusta i sveukupna učinkovitost paketa mјera za potporu obiteljima; naglašava da države članice i socijalni partneri, kako bi zaposlene osobe koristile svoje pravo na roditeljski dopust, moraju poduzeti potrebne mјere da bi zaštitili zaposlene osobe od nepovoljnijeg postupanja ili otkaza povezanog s roditeljskim dopustom; poziva države članice i Komisiju da poboljšaju pristup pravosuđu u slučajevima diskriminacije i nezakonitog otkaza u ovom osjetljivom području;

5. žali zbog toga što Vijeće nije uspjelo postići dogovor o deblokadi prijedloga izmjene Direktive o rodiljnem dopustu te zbog toga što ga je Komisija odlučila povući pet godina nakon što je usvojen u Parlamentu; prima na znanje da je Komisija predstavila plan naslovljen „Novi početak za rješavanje problema uspostave ravnoteže između poslovnog i privatnog života s kojima se suočavaju zaposlene obitelji”, dokument koji bi, prema zamislima Komisije, trebao zamijeniti spomenuti prijedlog izmjene Direktive o rodiljnem dopustu i koji će sadržavati paket zakonodavnih i nezakonodavnih mjera povezanih s ravnotežom između privatnog i poslovnog života; ističe da je važno da Komisija podnese zakonodavne prijedloge u tom području;
6. ističe važnost javnog sektora koji u svojstvu poslodavca ima ulogu predvodnika s obzirom na to da više muškaraca u javnom sektoru koristi roditeljski dopust i da se načelno u cijelom EU-u u javnom sektoru pruža bolja zaštita nego u privatnom;
7. naglašava da svima i bez diskriminacije treba zajamčiti pravo na roditeljski dopust bez obzira na vrstu radnog odnosa u kojem se nalaze zaposleni očevi i majke;

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	18.2.2016	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	17 13 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Biljana Borzan, Rosa Estaràs Ferragut, Arne Gericke, Kostadinka Kuneva, Constance Le Grip, Dubravka Šuica, Marc Tarabella, Monika Vana	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Mike Hookem	